

مروری بر نتائین به عنوان یک عامل طبیعی ضد استرس گرمایی در صنعت طیور

دکتر حسام الدین عمادی چاشمی^{۱*}، بهناز رضایی^۲، امیر اصغری باغخیراتی^۳

^۱. سازمان علوم بالینی، عضو هیئت علمی دامپزشکی، دانشکده دامپزشکی، دانشگاه سمنان.

^۲. دانشجوی دکتری عمومی دامپزشکی، دانشگاه سمنان.

^۳. دانشجوی دکتری تخصصی رشته بهداشت و بیماریهای پرندگان، دانشکده دامپزشکی، دانشگاه تهران.

Hesamemadi@semnan.ac.ir

مقدمه: استرس گرمایی یکی از مشکلات مطرح در صنعت طیور است که سبب له له زدن پرنده، تضعیف سیستم ایمنی، اختلالات تنفسی، الکترولیتی و در نهایت مرگ میشود. نتائین ماده‌های با اثرات مطلوب است که خاصیت دهنده‌گی گروه متیل و ایفای نقش به عنوان یک اسمولیت، از جمله عملکردهای اصلی آن میباشند. نتائین دارای نقش مهمی در حفظ آب سلولی، تعادل آب و الکترولیتها، حفظ فعالیت اسمزی و پیشگیری از دهیدراتاسیون است. نتائین میزان فعالیت تخمیری میکروارگانیزمهای رودهای را افزایش داده و سبب عملکرد بهتر اندامهای داخلی میشود. این ماده علاوه بر اثرات ذکر شده، سبب کاهش میزان چربی لاشه و افزایش حجم عضلات سینه میشود. با توجه به اثرات مفید ذکر شده، به بررسی خصوصیات آن در طی استرس گرمایی پرداخته شد. روشکار: طی این مطالعه مروری، ۲۰ مقاله مختلف در زمینه اثرات نتائین مورد بررسی قرار گرفتند. بحث و نتیجه‌گیری: طی مطالعات متعدد، مشخص شده است که استفاده از نتائین در طی استرس گرمایی مرغان تخمگذار، دارای اثرات سودمندی بر میزان تولید و کیفیت پوستهی تخم مرغ است. از سوی دیگر مصرف این ماده در جوجههای گوشتی سبب وزنگیری بهتر، بهبود پاسخهای ایمنی و تحمل استرس گرمایی میشود. مصرف ۱۲۰۰ ppm نتائین در جیره موجب افزایش الکترولیت‌های خون، اسیدهای چرب کوتاه زنجیر و نهایتاً وزنگیری مناسب پرنده در طی استرس گرمایی میشود. همچنین مصرف آن به میزان ۲۰۰ kg/mg در جیره، سبب بهبود سلامت پرندگان و کاهش مرگ و میر در زمان استرس گرمایی شده است. نتائین سبب افزایش سلامت و یکپارچگی روده شده و دارای اثرات مفیدی در زمان بروز اسهال، کوکسیدیوز و آسیت بوده است. به طوری که میتوان از نتائین انهیدروز به میزان ۱۵-۰/۱۵ kg/g به منظور درمان اسهال استفاده نمود. با توجه به اثرات مفید ذکر شده، پیشنهاد میشود مطالعات بیشتری در زمینه استفاده از نتائین صورت گیرد. کلمات کلیدی: نتائین، استرس گرمایی، طیور

آلودگی ایمریایی گاوهای شیری در دامداریهای صنعتی استان لرستان

علی کولیانده^۱، شاهرخ رنجبر بهادری^۲، سالار حقیری^۳، راحیل صاحبی نژاد^۴، فاروق مشرفی^۵، رضا عبدالشاهی^۶

^۱. فارغ التحصیل دکتری دامپزشکی، دانشکده دامپزشکی، دانشگاه آزاد اسلامی گرمسار- ایران

^۲. استادیار گروه انگل شناسی، دانشکده دامپزشکی، دانشگاه آزاد اسلامی گرمسار- ایران

^۳. دانش آموخته دکتری دامپزشکی، دانشکده دامپزشکی، دانشگاه آزاد اسلامی گرمسار- ایران

a.kolivand90@yahoo.com

مقدمه: کوکسیدیوزیس گاو توسط گونه های مختلف تک یاخته کوکسیدیایی ایمریا در شاخه آپی کمپلکسا ایجاد می شود که خسارت اقتصادی برای صنعت پرورش دام در ایران و جهان دارد. هدف از این مطالعه تعیین فراوانی و تنوع گونه‌ای ایمریا در گروه‌های سنی مختلف گاوهای شیری سیستم پرورشی صنعتی استان لرستان بود. مواد و روش کار: از راست روده ۱۰۳ رأس گاو مدفوع تازه به صورت تصادفی جمع آوری گردید. اووسیست‌های ایمریا به روش شناور سازی جمع آوری گردیدند و شدت آلودگی به روش مک ماستر تعیین شد. فراوانی و تنوع گونه ای ایمریا با اسپروله کردن اووسیست‌ها توسط دی کرومات پتاسیم ۲/۵٪ انجام شد. بحث و نتیجه گیری: شیوع کلی آلودگی در گاوهای تحت مطالعه ۳۱/۲۸٪ بود. بیشترین فراوانی آلودگی در گاوهای ۳-۱ساله (۳۴٪) بود. ارتباط معنی‌داری بین شیوع آلودگی با گروه‌های سنی مختلف وجود نداشت. بیشترین میزان شیوع آلودگی در فصل بهار (۴۷/۲۲٪) بود که ارتباط معنی‌داری بین شیوع آلودگی و توزیع فصلی آن وجود داشت. اختلاف معنی‌داری بین فراوانی آلودگی و شدت دفع اووسیست در گروه‌های سنی مختلف نبود. بیشترین فراوانی آلودگی در گاوهای با قوام مدفوع طبیعی بود. شیوع آلودگی ارتباط معنی‌داری با قوام مدفوع در هر گروه سنی تحت مطالعه داشت. شایع ترین گونه ایمریا زورنتی (۲۸/۲۵٪) بود که بیشترین فراوانی را در گروه سنی ۳-۱سال (۵٪) در فصل بهار و تابستان (۳۰٪) داشت. نتایج این مطالعه نشان داد حضور آلودگی ایمریایی به صورت یک مشکل در گاوداری‌های صنعتی منطقه مطرح بود. بنابراین کنترل شدت آلودگی در گاوهای جوان به ویژه در فصول با شدت آلودگی بالا برای اجتناب از وقوع احتمالی کوکسیدیوزیس بالینی در گاوداری‌های با شرایط بهداشتی و مدیریتی ضعیف نظیر عدم استفاده از کنترل دارویی مهم است. کلمات کلیدی: گاو شیری، ایمریا، اووسیست، لرستان، کوکسیدیوزیس